

TĚŠÍNSKO

ročník 66 • 2023 • číslo 1

ČLÁNKY A STUDIE

- 1 **Osobnosti těšínského dějepisectví VIII**
Leopold Jan Šeršík
Janusz Spyra
- 17 **Prof. MUDr. Karel Šulc (1872–1952)**
Zapomenutá kapitola michálkovické historie
Robert Musialek
- 25 **Jak jsme na tom**
Výsledky sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 v Moravskoslezském kraji v celorepublikovém kontextu
Ludmila Nesládková

MATERIÁLY

- 39 **Kresby z Těšínska v denících Henrietty Silva Tarouca-Unwerth, rozené Skrbenské z Hříště (1824–1890)**
Lenka Nováková

ROZMANITOSTI

- 65 Muzeum Těšínska v roce 2022 | Výroční zpráva | *Zbyšek Ondřeka*
- 83 Z dokumentační činnosti Regionálního pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu při Muzeu Těšínska | *Monika Kupková*
- 87 „Po setmění...“ Tak trochu jiná výstava | *Jana Glombová - Daniela Podstawková*
- 89 Mapový portál KARVINSKO ve stopách času | *Marek Trojak*
- 99 Nový paleontologický nález v meandrech řeky Odry | *Martina Uhlářová*
- 101 Grunow – odlehlá část vlastnictví barona Jiřího Fridricha Bludovského z Dolních Bludovic (1655–1730) | *Jan Paweł Borowski*
- 109 K odhalení pamětní desky připomínající 190. výročí úmrtí knížete Jana Nepomuka Sułkowského v Terezíně | *Grzegorz Madej*
- 118 Připomínka 130. výročí narození Jana Železného, významného pedagoga a matičního aktivisty v Bystřici | *Petr Majer*
- 121 Pamětní deska rotného (pplk. in memoriam) Pavla Tofla v Janovicích-Bystrém | *Petr Majer*
- 125 Věrná historii Slezska | K životnímu jubileu Ireny Korbelářové | *David Pindur*
- 128 ThDr. Herbert Patzelt, B. D., STM (1925–2023) | *Marek Řičan*
- 131 Za PhDr. Jaromírem Kalusem | *Karel Müller*

Z NOVÉ LITERATURY (NEJEN) O TĚŠÍNSKU

- 135 Acta Musei Beskidensis, tom. 11, 2021
- 136 Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku 28, 2021, č. 1–2
- 137 Jež, Radim – Nováková, Lenka – Pindur, David a kolektiv: Vratimov. Jedno město, dva příběhy
- 139 Lisník, Lukáš – Hruboš, Jan: Dobratice. Kapitoly z dějin slezské obce
- 142 Koudelová, Jana – Nitra, Tomáš – Rosová, Romana: Dřevěné stavitelství Palkovic a Myslíku

Muzeum Těšínska v roce 2022

Výroční zpráva

Zbyšek Ondřeka

Ohlédnutí za nedávno uplynulým rokem práce Muzea Těšínska (dále jen MT) nás provede nejen hospodařením organizace, ale především jejími aktivitami, kterou jsou, jak lze z výroční zprávy snadno vyčíst, opět mimořádně bohaté. Myslím, že to byl rok velmi úspěšný.

Některé činnosti jsou již tradiční, zdánlivě nevyžadují příliš úsilí k tomu, aby je naši zaměstnanci připravili a realizovali. Ale opak je pravdou – každá výstava, každá přednáška i akce pro děti či pro dospělé vyžaduje pečlivě promyšlenou přípravu a zodpovědnou organizaci. Snažíme se nejen výstavy, ale i přednášky a doprovodné akce organizovat tak, aby reagovaly na aktuální témata, výročí apod.

A zároveň chceme, aby byly nejen zdrojem zábavy, ale i poučení. Jak řekl hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák při slavnostním otevření nové pobočky MT v Jablunkově, smyslem existence a každodenní práce paměťové instituce, jakou je krajské muzeum, je především popularizace vědeckých poznatků z regionální historie, ale také etnografie, archeologie anebo přírodovědy, vzdělávání a osvěta.

Ale jak „to“ udělat? Umění poskytovat vhodným a zároveň zajímavým a zábavným způsobem vlastivědné informace o našem regionu není vůbec jednoduché. Vyžaduje koordinaci práce všech zaměstnanců, mezi nimiž najdeme skvělé odborníky, zapálené historiky či přírodovědce,

Slavnostní otevření Muzea trojmezí v Jablunkově 22. července 2022, zleva: náměstek hejtmána pro kulturu a památkovou péči Lukáš Curylo, hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák, náměstek hejtmána pro regionální rozvoj a turistický ruch Jan Krkoška, historik Muzea Těšínska David Pindur, vedoucí Muzea trojmezí Lenka Waclawková a zástupce zhotovitele stavby Pavel Willerth z firmy BYSTROŇ Group a.s., foto Lenka Ježová Bichlerová

ale také obětavé průvodce i zaměstnance, kteří se věnují propagaci a každodenní nelehké komunikaci s médii. A zapomenout nemohu ani na ostatní šikovné a pracovitě zaměstnance MT, bez nichž by „to“ prostě nefungovalo. Myslím, že právě v tom tkívá ona rada, jak „to“ udělat a navíc překonávat obtíže, s nimiž se dnes všichni setkáváme.

Po velkém úspěchu, jaký přineslo v roce 2020 našemu muzeu otevření Historické budovy v Českém Těšíně, jsme byli v roce 2022 svědky nemenšího úspěchu, jaký dnes přináší nově otevřená expozice *Krajina a lidé* v jablunkovském Muzeu trojmezí. Věřte, že za tímto úspěchem je opravdu hodně úsilí, vytrvalosti a práce. Ale stálo to za to. Jen za několik málo měsíců provozu si nové muzeum prohlédly už tisíce návštěvníků, jak dokládá níže přiložený přehled celkové návštěvnosti. Věřím, že se k nám budou rádi vracet, a zároveň si dovoluji do MT pozvat další návštěvníky.

Tabulka 1: Návštěvnost MT v roce 2022

	Počet expozic, výstav a akcí	Počet návštěvníků
Výstavy a expozice	14	24 565
Akce	141	18 191
Celkem	155	42 756

Hospodaření Muzea Těšínska

Nejvýznamnější investiční akcí byla rekonstrukce tzv. Knížecího domu v rámci projektu nazvaného *Vybudování expozice muzea Těšínska v Jablunkově „Muzeum trojmezí“*, jehož financování zajistil v plné výši zřizovatel (podrobněji viz níže). Z dalších investičních akcí uvedme např. doplnění centrálního monitorovacího systému v Muzeu trojmezí, pořízení výstavního fundusu pro potřeby téže pobočky či nákup digitálního totemu umístěného v Historické budově v Českém Těšíně, který slouží pro potřeby prezentace činnosti organizace.

Muzeum Těšínska v roce 2022 vynaložilo na opravy a údržbu svěřeného majetku celkem cca 1 356 000 Kč, z toho cca 1 199 000 Kč se týkalo oprav a údržby nemovitého a cca 157 000 Kč movitého majetku (výpočetní technika, vozový park, zabezpečovací zařízení, výtahy, ostatní stroje a zařízení). Převážně šlo o běžnou drobnou údržbu a opravy – např. opravu kamenné podesty u vchodu a dlažby ve sklepních výstavních prostorách Muzea trojmezí v Jablunkově, ochranný nátěr dřevěného obkladu vstupního objektu Archeoparku a ochranné chemické ošetření dřevostaveb tamtéž či opravu hromosvodu budovy ředitelství MT v Českém Těšíně.

Tabulka 2: Výsledek hospodaření MT v roce 2022

Činnost	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)	Hospodářský výsledek (v Kč)
Hlavní	51 279 440,09	51 359 338,41	79 898,32
Doplňková	201 222,54	271 056,55	69 834,01
Celkem	51 480 662,63	51 630 394,96	149 732,33

Tabulka 3: Účelové dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje

Poř. č.	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v %)
1.	Festival muzejních nocí	300 000,00	300 000,00	100,00
2.	Marketingové služby a prezentační předměty	750 000,00	750 000,00	100,00
3.	Marketingové služby, prezentační předměty a propagační materiály	360 000,00	360 000,00	100,00
4.	Muzeum v ulicích	50 000,00	50 000,00	100,00
5.	Posouzení skutečného stavu EPS a zpracování návrhu doplnění EPS	185 000,00	185 000,00	100,00
6.	Publikační činnost	350 000,00	350 000,00	100,00
7.	Slavnostní otevření Muzea trojmezí	300 000,00	300 000,00	100,00
8.	Udržitelnost projektu „Rekonstrukce výstavní budovy a nová expozice Muzea Těšínska“	4 800 000,00	4 800 000,00	100,00

Poř. č.	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v %)
9.	Udržitelnost projektu „Vybudování expozice Muzea Těšínska v Jablunkově – Muzeum trojmezí“	1 940 000,00	1 940 000,00	100,00
10.	Vybavení poboček Muzea Těšínska	390 000,00	176 268,92	45,20
11.	Vytvoření aplikace k zatraktivnění turistických cílů	500 000,00	58 987,50	11,80
Celkem		9 925 000,00	9 270 256,42	

Tabulka 4: Dotace ze státního rozpočtu ČR – ministerstvo kultury

Poř. č.	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v %)
1.	Muzeum Těšínska virtuálně	120 000,00	120 000,00	100,00
Celkem		120 000,00	120 000,00	

Personální zajištění

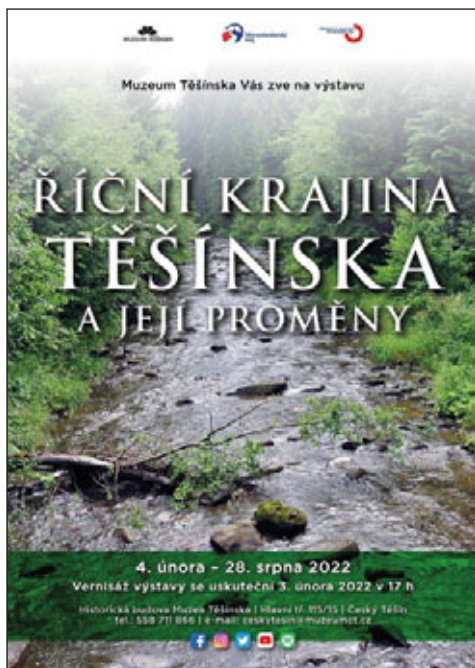
Celková výše mzdových nákladů v roce 2022 činila 22 110 067 Kč, avšak zákonné odvody a pojištění dosáhlo další náklad ve výši 7 240 272 Kč. V organizaci pracovalo v roce 2022 fyzicky 54 zaměstnanců, průměrný přepočtený stav činil 53,13 zaměstnanců. Průměrný plat dosáhl výše 33 653 Kč. Zdrojem financování mezd byl ze 100 % příspěvek zřizovatele. Přes určité zlepšení v posledních letech (změny tarifních mezd v souladu s nařízením vlády ČR o platových poměrech zaměstnanců ve veřejné sféře) ani v roce 2022 nedosáhl průměrný plat zaměstnanců organizace i po započtení všech odměn a příplatků výše průměrné mzdy ve sledovaném období v celé ČR. U většiny zaměstnanců přitom vyžadujeme dosažení úplného středního vzdělání s maturitou, v případě odborných zaměstnanců a muzejních pedagogů pak vysokoškolského v příslušném oboru. Podíl zaměstnanců MT z podstatné části tvořili odborní pracovníci s vysokoškolským vzděláním (celkem 27 osob), šest z nich mělo ukončené postgraduální doktorské studium (Ph.D.), dále v instituci pracovalo 21 osob s úplným středním vzděláním a pět zaměstnanců mělo střední vzdělání s vyučným listem.

Výstavní činnost

Po dvou letech ovlivněných restriktivními opatřeními nařízenými vládou v boji proti pandemii covidu-19 a s tím spjatému omezení provozu muzeí a galerií jsme mohli v loňském roce pokračovat v realizaci plánovaných

výstavních počinů. Na počátku února byla veřejnosti slavnostně prezentována v Historické budově v Českém Těšíně nová výstava s názvem *Říční krajina Těšínska a její proměny*. Výstava přiblížila řeky Olši a Ostravici, které tvoří hranici části Těšínského Slezska. Olše odděluje nemalou částí svého toku české Těšínsko od jeho polské části a tvoří tak státní hranici mezi Českou republikou a Polskem, koryto řeky Ostravice představuje historickou hranici s územím Moravy. Výstava rozdělená do dvou celků představila příběh obou řek od počátku, kdy je formovaly přírodní procesy, až do současnosti, kdy je jejich charakter z velké části pozměněn člověkem. Druhá výstava, instalována v téže pobočce, prezentovala *Krásu v kovu zakletou*, tedy cenné šperky, jež se používaly převážně k těšínským a jablunkovským krojům. Představila stříbrné krojové pásy, háčky a spony, knoflíky a gombíky, filigránové perly nebo ozdobné girlandové náhrdelníky. Prostřednictvím výstavy bylo možné nahlédnout do zlatnické dílny a seznámit se s významnými zlatnickými rody a dílnami. Návštěvníci poznali šperkařské výrobní postupy, jako je odlévání stříbra, lisování pomocí kovových raznic nebo filigránová technika kroucených stříbrných drátků.

V Památníku životické tragédie v Havířově-Životicích byla instalována výstava *817 – polský venkov za 2. světové války*. Číslo 817 představuje počet vesnic na polském venkově, které byly podle zjištění historiků zasaženy různými formami perzekuce během druhé světové války. Vzdělávací výstava mapuje systém vykořisťování polského venkova vyvinutý německými okupanty a příběhy brutálního

potlačování jakéhokoliv odporu ze strany místního obyvatelstva. Výstavu připravil polský Ústav národní paměti (Instytut Pamięci Narodowej – IPN) a Památník utrpení polského venkova v Michniowě (Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie), obci u města Kielce, která byla zcela srovnána se zemí v rámci odvetných německých operací proti polskému odboji. Českou verzi připravil Polský institut v Praze.

Historicky první proměnná výstava v Muzeu trojmezí v Jablunkově nesla název *Proutí, sláma, šustí*. Tyto komodity byly v minulosti hojně využívány k výrobě předmětů

každodenní potřeby, především drobných hospodářských výrobků, užitkových předmětů a módních doplňků, ale i stavebních prvků, zejména slaměných došků. Prostřednictvím vystavených exponátů si návštěvníci mohli představit, jakým způsobem bylo možné dané přírodniny zpracovat a jaké bylo jejich využití od tradičních výrobků, užitkových předmětů až po výtvořky lidového uměleckého řemesla a dekorativní předměty. Výstava byla další z cyklu tzv. dotykových výstav, zaměřených na začleňování handicapovaných osob do společnosti a byla financována Moravskoslezským krajem.

Tabulka 5: Výstavní činnost MT v roce 2022

Historická budova Muzea Těšínska v Českém Těšíně

Stálá expozice	Příběh Těšínského Slezska	od 19. 6. 2020
Výstavy	Říční krajina Těšínska a její proměny	3. 2. 2022 – 28. 8. 2022
	Krása v kovu zakletá	od 26. 10. 2022
Celková návštěvnost (včetně doprovodných programů, akcí a přednášek)		11 045

Památník životické tragédie v Havířově-Životicích

Stálá expozice	Okupace a odboj na Těšínsku	
Výstavy	Proutí, sláma, šustí	20. 10. 2020 – 15. 2. 2022
	817 – polský venkov za 2. světové války	od 26. 7. 2022
Celková návštěvnost (včetně doprovodných programů, akcí a přednášek)		748

Muzeum trojmezí v Jablunkově

Stálá expozice	Krajina a lidé	od 22. 7. 2022
Výstavy	Proutí, sláma, šustí	od 22. 7. 2022
Celková návštěvnost (včetně doprovodných programů, akcí a přednášek)		4 919

Archeopark v Chotěbuzi-Podoborě

Stálá expozice	Archeopark a archeologické naleziště v Chotěbuzi-Podoborě	
Celková návštěvnost (včetně doprovodných programů, akcí a přednášek)		21 333

Kotulova dřevěnka v Havířově

Stálá expozice	Lidové bydlení a tradiční zemědělství na Těšínsku	
Celková návštěvnost (včetně doprovodných programů, akcí a přednášek)		2 543

Výstavy realizované mimo prostory MT

Dům Pod Zeleným dubem, Starý Bohumín	Bohumín – pohledy do minulosti města	
Nemocnice AGEL Český Těšín a.s.	Prevence a osvěta ve 2. polovině 20. století	
Základní škola Jablunkov, Lesní 190	Století českého školství v Jablunkově	

Doprovodné programy, přednášky, Klub Muzea Těšínska

V rámci činnosti MT připravujeme doprovodné a vzdělávací programy, akce či aktivity různého zaměření pro různé cílové skupiny. Dlouhodobě se věnujeme práci se všemi cílovými skupinami, od dětí předškolního věku po seniory, rodiny s dětmi, zájmovými sdruženími, práci s handicapovanými či sociálně znevýhodněnými.

Každá pobočka MT nabízela specifické edukační programy zpracované tak, aby korespondovaly s tzv. Rámcovými vzdělávacími programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro vyučování ve školách. Akce proto byly zařazené do jednotlivých vzdělávacích oblastí s danou časovou dotací. V případě zájmu škol vznikaly upravené výukové programy dle přání pedagogů. Jednotlivé edukační programy doplňují tradiční školní výuku o prvky objektového vyučování, kritického myšlení a regionální učivo. Důraz je kladen na interaktivitu, aktivitu, vyzkoušení si mnohého v praxi. Edukační programy doplňují a obohacují výuku vlastivědy, dějepisu, českého jazyka a literatury, přírodovědy, zeměpisu a výtvarné výchovy. Komunikace se školami probíhala nejčastěji na základě osobních vztahů, nabízením edukačních programů, výstav

a aktivit prostřednictvím e-mailu, webových stránek atd. Nabízený program se těšil velké oblibě, jmenujme např. samotné edukační programy, workshopy, komentované prohlídky, odborné přednášky atd. Dětem předškolního věku a mladšího školního věku bylo nabízeno využití ateliéru, který je velkoryse vybaven výtvarnými potřebami, deskovými hrami, didaktickými pomůckami, kostýmy apod. Programy se uskutečnily jak v českém, tak i polském jazyce.

Pro cílovou skupinu rodinu s dětmi bylo připraveno množství programů a akcí v téměř všech pobočkách MT (vyjma Památníku životické tragédie), např. *Den rodin*, divadelní představení *Loutkové scény Bajka*, *Mikuláš*, *Vánoční jarmark*, *Muzejní noc*, dvoudenní akce typu living history zaměřená na staré Slované apod. Rodiče s dětmi využívali i ateliér v Historické budově MT, která vybízí k odpočinku na každém patře v prostoru speciálně určeném tomuto účelu, k dispozici je jídelní židlička, přebalovací pult či nočník. Stejný komfort nabízelo i Muzeum trojmezí v Jablunkově a Archeopark Chotěbuz-Podobora.

Seniorům a nejen jim sloužil Klub Muzea Těšínska (dále jen KMT), který k dnešnímu dni čítá kolem 200 členů. Oficiálně byl založen v roce 2010, navazuje však na delší tradici z roku 2008, kdy byly poprvé organizovány

Výstřelem z děla byl symbolicky na půdě Muzea Těšínska zahájen XVIII. Festival muzejních nocí v České republice, 20. května 2022, foto Petr Andráško

přednášky a exkurze pro zájemce o historii, přírodovědu a vlastivědu (nejen) našeho regionu. Členové KMT se v roce 2022 účastnili komentovaných prohlídek, vernisáží, přednášek, speciálních exkurzí pořádaných pouze pro ně, prezentací publikací vydaných MT apod. V Historické budově, v níž se nachází přednášková místnost, je k dispozici invalidní vozík a plošina, budova je bezbariérová. Akce KMT byly velmi vyhledávané a oblíbené.

Pro handicapované návštěvníky byly po domluvě zajištěny komentované prohlídky např. v Archeoparku Chotěbuz-Podobora, kdy byla prohlídka uzpůsobena tak, aby si mohli návštěvníci předměty osahat či vyzkoušet. Současní i bývalí zaměstnanci MT jsou napojeni na organizace spolupracující s postiženými lidmi, ať už sluchově, zrakově, tělesně, nebo mentálně, handicapovaní návštěvníci jsou tak našimi pravidelnými hosty a veškeré programy jsou tvořeny na míru konkrétní skupině. V Památníku životické tragédie pokračovala do konce února 2022 haptická výstava *Proutí, sláma, šustí*, nainstalována již v roce 2020. Součástí výstavy byl interaktivní koutek.

Nevidomým návštěvníkům je k dispozici v Historické budově a v Archeoparku audio-průvodce s nahrávkami v českém, polském a anglickém jazyce. Expozici v Historické budově doplňují základní popisky v Braillově písmu. Bezbariérový přístup do recepce, plošina a výtah umožňují vozičkářům bezproblémovou prohlídku jak proměnné výstavy, tak expozice. Bezbariérový je rovněž Archeopark a Muzeum trojmezí.

Mezi nejnavštěvovanější a nejúspěšnější akce uplynulého roku patřily tyto: *Muzejní noc 2022* (2 149 osob) konaná v Historické budově v Českém Těšíně, *Den řemesel* (681 osob) v havířovské Kotulově dřevěnce, v Archeoparku již tradiční akce *Na Jantarové stezce* (1 003 osob), *Cyrilometodějské dny* (856 osob) či *Pověsti pro štěstí* (759 osob). Nová jablunkovská pobočka se v prvních měsících své existence prezentovala především tvořivými dílnami a workshopy, z nichž značný úspěch zaznamenala akce příznačně nazvaná *O poklad Černé kněžny* (115 osob). K přednáškám s nejvyšší návštěvností se zařadila akce pořádaná k připomenutí výročí narození významného

vynálezce pocházejícího z Těšínska nazvaná *Plnou parou vpřed! Ke 240. výročí narození Josefa Božka* (161 osob), dále prezentace knihy ředitele Televizního studia Ostrava České televize Miroslava Karase *A odkud bych asi tak byl? Rusko očima zahraničního reportéra* (69 osob), představení knih o Prašivé (David Pindur, 150 osob) a Vratimově (90 osob) či přednáška Ladislava Chroboczk *ČSAD dopravní závod 702 Český Těšín – aneb na co nelze zapomenout* (33 osob).

Odborná činnost a péče o sbírkový fond

Ochrana sbírkových předmětů, které MT věnujeme mimořádnou pozornost, je realizována na dvou konzervátorských pracovištích (všeobecná konzervace a konzervace textilu), a to prostřednictvím preventivní a zásahové konzervace. V průběhu loňského roku bylo na našich konzervátorských pracovištích zkonzerováno 1 352 kusů sbírkových předmětů. Mimo běžné konzervace a přípravy sbírkových předmětů pro výstavy pořádané MT proběhla konzervace předmětů určených k zapůjčení, nově získaných předmětů, záchranná konzervace nejvíce poškozených sbírkových předmětů, a tak jako každý rok i konzervace předmětů pro sezónní expozici v Kotulově dřevěnce v Havířově.

V první polovině roku byla většina konzervátorské činnosti zaměřena na přípravu sbírkových předmětů pro připravovanou expozici v novém Muzeu trojmezí v Jablunkově. Rukama konzervátorů prošly předměty jako nábytek, obrazy, plastiky, fotografie, zbraně či archeologické nálezy. Ne vždy je možné sbírkové předměty vzhledem k jejich stavu vystavit nebo nejsou ve sbírkách zastoupeny, proto byly pro tyto účely zhotoveny repliky

Konzervátorka textilních sbírek Muzea Těšínska Ludmila Březinová při instalaci repliky kroje v připravované expozici Muzea trojmezí v Jablunkově, 23. června 2022, foto David Pindur

jablunkovského kroje a uniformy. Součástí příprav bylo také rozšíření centrálního monitorovacího systému, díky němuž budeme moci sledovat klimatické podmínky i v této výstavní budově. Pro výstavu *Krása v kovu zakletá* byly po delší době konzervovány těšínské krojové šperky.

Sbírková komise MT, poradní orgán ředitele, se sešla na plánovaném podzimním zasedání, na kterém posoudila nabytí nových sbírkových předmětů do fondů muzea. Podrobnější statistický přehled přináší níže publikovaná tabulka.

Tabulka 6: Pohyby ve sbírkových fondech MT a konzervační zásahy (stav k 31. prosinci 2022)

Počet evidenčních čísel v Centrální evidenci sbírek		95 666
Počet kusů sbírkových předmětů		203 430
Přirůstky sbírek	celkem	485 ev. č. (545 ks)
	nákup	71 ev. č. (79 ks)
	náklady na nákup sbírek	230 393 Kč
	bezúplatný převod, sběr, dar, dědictví	414 ev. č. (466 ks)
Konzervované předměty		1 269 ev. č. (1 352 ks)
Počet výpůjček jinému subjektu		341 ev. č. (493 ks)
Počet výpůjček od jiného subjektu		24 ks

Během uplynulého roku proběhlo skenování sbírkových předmětů MT v digitalizačním pracovišti Galerie výtvarného umění v Ostravě. Jednalo se o 50 kusů sbírkových předmětů z fondu Umělecká historie. Kromě toho MT ve spolupráci se zřizovatelem připravovalo podklady pro rozsáhlý projekt digitalizace svého sbírkového fondu, který si klade za cíl zpřístupnění sbírkových předmětů veřejnosti v nejbližších letech.

Vědecko-výzkumné úkoly, projekty a odborná spolupráce

Ke stěžejním úkolům MT v uplynulém roce patřila realizace projektu Muzea trojmezí v Jablunkově. Památkově chráněný dům č. p. 150 situovaný na nároží ulice Plk. Velebnovského u Mariánského náměstí se třemi charakteristickými prampouchy patří mezi nejstarší dochované objekty nejen ve slezském městě Jablunkov, ale i v celé této části někdejšího Těšínského knížectví. Zažitý místní název Knížecí dům souvisí se skutečností, že se budova ve druhé polovině 16. století stala majetkem tehdejších zeměpánů – těšínských knížat z rodu Piastovců. Objekt je prokazatelně spojen s pobyty těšínských kněží, konkrétně Sidonie Kateřiny († 1594) a její vnučky Alžběty Lukrécie (1599–1653), a i proto má mimořádnou historickou hodnotu. Po smrti poslední těšínské kněžny z piastovského rodu přešla nemovitost do majetku Habsburků, kteří se z titulu českých králů zároveň stali těšínskými knížaty a majiteli jejich rozsáhlého panství, sídlil zde např. polesný či úředníci správy knížecích majetků tzv. Těšínské komory. Od poloviny 19. století do roku 1911 byl objekt sídlem okresního soudu. Poté dům sloužil různým komerčním či obytným účelům. Teprve v roce 2018 ho od města Jablunkov zakoupil Moravskoslezský kraj, zřizovatel MT, za účelem vybudování muzea.

Před několika lety jsme se proto společně se zřizovatelem muzea a městem Jablunkov rozhodli pro jeho záchranu dalším generacím, rozsáhlou rekonstrukcí a vybudování regionální pobočky MT s názvem Muzeum trojmezí. Žadatelem o dotaci na rekonstrukci a vybudování muzea byl Moravskoslezský kraj, který se také stal investorem záměru. Proměna chátrající stavební památky ve funkční, krásné

a moderní muzeum nebyla vůbec jednoduchá. Avšak díky koordinaci a součinnosti desítek lidí, památkářů, architektů, stavařů, muzejníků, historiků, přírodovědců či etnografů se nakonec podařilo rekonstrukci dokončit a 22. července 2022 slavnostně Muzeum trojmezí otevřít veřejnosti.

Návštěvníkům nejvýchodnějšího města České republiky a zároveň nejjižnějšího města ve Slezsku je v budově zpřístupněna stálá expozice s názvem *Krajina a lidé*. Jak již název napovídá, představuje soužití přírody a člověka ve svérázné nejvýchodnější oblasti České republiky při státních hranicích s Polskem a Slovenskem, tedy na trojmezí. Vedle prezentace zdejšího původního přírodního prostředí a biotopů před příchodem člověka seznamuje i se současným stavem ochrany přírody a krajiny, fenoménem valašské a pasekářské kolonizace ve slezské části Beskyd, bohatou historií, tradicemi a zvykoslovím Jablunkova a okolí a v neposlední řadě i s minulostí samotného Knížecího domu. Vedle klasických exponátů jsou využity moderní audiovizuální prvky. V objektu se nachází prostory pro proměnné výstavy či práci s veřejností všech věkových skupin, přednáškový sál a zázemí, budova je po doplnění výtahem plně přístupná i handicapovaným návštěvníkům.

Odborní pracovníci naší organizace se v roce 2022 podíleli na přípravě a následné realizaci stálé expozice (obsah, autorská příprava textů, výběr exponátů, obsahy multimédií atd.), jejíž výtvarné a grafické řešení zajišťovala na klíč firma „M plus“ spol. s r.o. se sídlem v Praze. Otevření Muzea trojmezí je významným počinem a řadí se do realizace velkých investic pro potřeby MT v posledních několika letech.

Mimo samotnou realizaci projektu nové pobočky MT souběžně probíhala celá řada vědecko-výzkumných úkolů a činností, které dlouhodobě tvoří nedílnou součást práce instituce. Odborné pracovnice Pověřeného regionálního odborného pracoviště Ministerstva kultury ČR pro péči o tradiční lidovou kulturu, fungujícího v rámci MT, v roce 2022 zpracovávaly a zodpovídaly dotazy veřejnosti, jež se týkaly zvyků a obyčejů vztahujících se pro oblast historického Těšínska. Probíhal rovněž sběr a dokumentace různých jevů – kolední obchůzky, dožínky, folklórní akce a festivaly

Posvěcení objektu, v němž se nachází Muzeum trojmezí, z rukou biskupa Martina Davida, apoštolského administrátora ostravsko-opavské diecéze, 22. července 2022, foto Lenka Ježová Bichlerová

První návštěvníci se hrnou do Knížecího domu, aby se seznámili s budovou po rekonstrukci a expozicí Krajina a lidé, 22. července 2022, foto Radim Jež

Zvidaví návštěvníci si prohlíží exponáty instalované v části expozice věnované ochraně přírody Beskyd, 22. července 2022, foto Petr Andráško

Sklepní prostory jsou upraveny do podoby raněnovověké zbrojnice a interaktivní laboratoře sloužící dobovým vojenským účelům, 22. července 2022, foto Petr Andráško

Část expozice zaměřená na osídlení trojmezí a starší dějiny Jablunkova, 22. července 2022, foto Petr Andráško

Malí návštěvníci objevují interiér vesnického obydlí a vybavení salaše, 12. srpna 2022, foto David Pindur

Dominantním prvkem v oddíle o novějších dějinách Jablunkova je model města zachycující podobu jeho zástavby na konci 19. století, 22. července 2022, foto Petr Andráško

Výstřel z mušket na jablunkovském Mariánském náměstí v rámci slavnostního otevření nové pobočky Muzea Těšínska, 22. července 2022, foto Petr Andráško

Muzejní dvůr Knížecího domu se proměnil v dobový jarmark s prezentací různorodých komodit, 22. července 2022, foto Petr Andráško

(Slezské Dny, Gorolski Święto, Dożynky fojství Oldřichovice, dny řemesel GOTIC – dřevo, mlynářství, workshop tradičního lidového tance). Dále byla připravena a ministerstvu kultury doručena projektová žádost k financování vědecko-výzkumného záměru zpřístupnění informačně bohaté národopisné kolekce z pozůstalosti Jiřiny Králové (1911–1998).

V rámci dokumentace krajinných změn v regionu českého Těšínska souvisejících se vznikajícími liniovými stavbami, průmyslovými zónami, zástavbou obytných komplexů a jiných projektů byl na vybraných lokalitách realizován botanický i zoologický výzkum. V roce 2022 nadále probíhal výzkum mortality obratlovců na D48 v úseku Frýdek-Místek – Český Těšín, zoologický průzkum řeky Ostravice a jejího okolí (úsek Frýdlant nad Ostravicí – Pržno) či dokumentace proměn a revitalizace parku u baziliky Navštívení Panny Marie ve Frýdku, která byla v podobě odborné studie prezentována v minulém čísle časopisu *Těšínsko*.

Muzeum Těšínska je rovněž pověřeným pracovištěm Ministerstva kultury ČR v regionu Těšínska pro archeologickou práci, které ochraňuje a zajišťuje movité a nemovité archeologické památky dlouhodobými i krátkodobými aktivitami, zejména prostřednictvím archeologických dohledů a záchranných archeologických výzkumů. O rozsahu a náročnosti práce naší archeoložky svědčí nejen spravovaný sbírkový fond, ale i výčet realizovaných archeologických dohledů, k nimž jsou vždy vypracovány mj. pro potřeby stavebních úřadů dokumentační a nálezkové zprávy. V roce 2022 bylo realizováno celkem 30 archeologických dohledů při stavební činnosti v regionu, a to na katastru Albrechtic, Českého Těšína, Dolní Lutyně, Havířova, Hnojníku, Horních Tošanovic, Chotěbuze, Jablunkova, Karviné, Návsí, Orlové, Petřvaldu, Rychvaldu, Soběšovic, Těrlicka a Třince.

Tradičně rozsáhlá spolupráce odborných zaměstnanců MT s nejrůznějšími typy a stupni škol, institucemi, městy, obcemi, církvemi, spolky a dalšími organizacemi v regionu, např. s Regionální radou rozvoje a spolupráce Třinec, sdružující 36 obcí a měst, Třinecké železářny a další důležité podnikatelské subjekty regionu, se promítá do vzájemné součinnosti a podpory nejrůznějších aktivit, odborné

konzultační činnosti při realizaci investičních projektů, zapůjčování sbírkových předmětů pro dokumentační, výstavní i edukační účely, recenze publikovaných prací a článků atd.

Mezinárodní spolupráce rozšiřuje možnosti široké kooperace MT s paměťovými institucemi v příhraničním česko-polsko-slovenském regionu, a je proto již po několik desetiletí významným aspektem činnosti muzea. Probíhá česko-polská i česko-slovenská mezinárodní spolupráce při realizaci projektů, publikační činnosti, výstavních počinech ad. Mezi ně se v uplynulém roce mj. zařadila i příprava jednání muzejní sekce v rámci chystaného kongresu Polsko-české vědecké společnosti, jenž se bude v roce 2023 konat v Opolí a Praze, průběžná spolupráce s partnerským Muzeum Śląska Cieszyńskiego v polském Těšíně atd.

Ediční a publikační činnost

Publikační činnost patří již mnoho let ke stěžejním činnostem MT, jak ostatně vyplývá z jeho zřizovací listiny. Stejně jako v uplynulých letech byly výsledky vědecko-výzkumných aktivit prezentovány zejména prostřednictvím recenzovaného neimpaktovaného časopisu *Těšínsko*, na jehož stránkách bylo publikováno šest původních studií, dva rozsáhlé materiálové články, 14 kratších textů a jedenáct anotací, resp. recenzí nových knižních titulů vztahujících se k historickému území Těšínska.

V rámci ediční činnosti bylo vydáno celkem sedm samostatných publikací. Kniha nazvaná *Vratimov s podtitulem Jedno město, dva příběhy*, kterou zpracoval kolektiv autorů pod redakcí Radima Ježe, Lenky Novákové a Davida Pindura, přináší první ucelený pohled do dějin slezského města Vratimov, jehož součástí je od roku 1980 původně samostatná obec Horní Datyně. Dva příběhy o těchto lokalitách, nacházejících se v blízkosti krajského města Ostravy, jsou zasazeny do širšího rámce vývoje této části někdejšího Těšínského knížectví. Autoři se na základě široce koncipovaného výzkumu věnují historii obou obcí od jejich osídlení a prvních písemných zmínek až po současnost. Na 639 stranách sledují dějinný vývoj původně zemědělsky orientovaných vesnic poznamenaných procesem dynamické modernizace věku páry, který vedl k překotným

Z prezentace knihy o Vratimově v prostorách tamního Společenského domu 8. června 2022, zleva: Dagmar Hrudová (bývalá starostka Vratimova), David Pindur, Táňa Slavíková (ředitelka Kulturního střediska Vratimov), Radim Jež, Lenka Nováková, Nela Žihalová, Petr Pyszko (Ostravská univerzita), David Böhm (místostarosta Vratimova), Zbyšek Ondřejka a Martin Čech (starosta Vratimova), foto David Holzmann

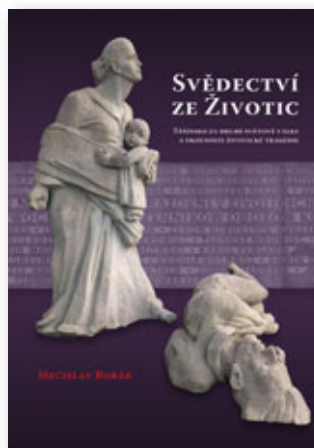
změnám ve způsobu života zdejších obyvatel, jejichž počet se během několika desetiletí přelomu 19. a 20. století znásobil. Pozornost autorů je soustředěna i na přírodní poměry na území města. Text knihy doprovází bohatá ikonografie – dosud povětšinou nepublikované reprodukce historických dokumentů, map, plánů, pohlednic a unikátních dobových fotografií. Podrobnější informace o knize přináší recenze publikovaná v tomto čísle časopisu *Těšínsko*.

Nová dětská kreativní publikace s názvem *Do muzea s Jakubem* byla připravena edukátory Jakubem Theodorem Sonnkem a Pavlínou Badurovou. Jedná se o dětského průvodce expozicí *Příběh Těšínského Slezska*, která se nachází v Historické budově Muzea Těšínska v Českém Těšíně. Na 78 stranách se děti seznámí se stručnou historií Těšínského Slezska od prvohor až po vznik Českého Těšína, každé části expozice je věnována dvoustrana se základními informacemi doplněná o spoustu luštění, vybarvování a odkazy na vybrané exponáty, nechybí vtíp a originální grafické zpracování.

Nové vydání knihy *Svědectví ze Žitovic* s podtitulem *Těšínsko za druhé světové války*

a okolnosti životické tragédie, kterou napsal historik Mečislav Borák (1945–2017), přední znalec politických represí a válečných zločinů moderních středoevropských dějin, přibližuje tragické události, jež se odehrály v malé obci na Těšínsku v ranních hodinách 6. srpna 1944. Autor na základě pečlivého studia dochovaných písemných pramenů, autentických výpovědí svědků a pozůstalých rekonstruuje v širším kontextu vraždy 36 mužů, spáchané jako odvěta za krvavý útok partyzánů na příslušníky gestapa, kteří popijeli v jednom ze žitovických hostinců. Publikace, k vydání připravena Radimem Ježem, je doplněna o množství obrazového materiálu, nechybí mapy, dobové fotografie a reprodukce různých dokumentů. Zařazen byl i medailonek autora z pera Rudolfa Žáčka, v němž jsou představeny všechny jeho zásadní práce a shrnuta bohatá bibliografie, ve které se snažil zachytit pohnuté osudy lidí postižených válečnými konflikty a ideologií diktatur nacistického Německa a Stalinova Sovětského svazu.

V ediční řadě průvodců po expozicích MT byly vydány ve třech jazykových mutacích (české, polské a anglické) brožované publikace

Krajina a lidé jakožto *Průvodce stálou expozicí v Muzeu trojmezí*. Kvůli vyčerpání nákladu bylo připraveno druhé vydání polskojazyčného průvodce po stálé expozici v Historické budově MT v Českém Těšíně.

Muzejní knihovna a studovna Silesia

Muzejní knihovna a studovna Silesia (dále knihovna Silesia) obsahuje bohatý knihovní fond se zaměřením na oblast Těšínského Slezska a slouží jak odborným zaměstnancům muzea, tak i badatelům z řad veřejnosti. Součástí knihovních sbírek jsou rovněž fondy vzácných tisků.

V roce 2022 probíhalo doplňování online katalogu formou retrospektivní katalogizace, zpracováno bylo 3 554 svazků. Katalogizační záznamy jsou zasílány do Souborného katalogu České republiky, v němž je k 31. prosinci 2022 celkem 7 478 záznamů, z nich je 1 925 nových, tj. zpracovaných přímo pracovníci knihovny Silesia.

Knihovní fond se v roce 2022 rozšířil o 405 titulů, z toho 270 bylo zařazeno do sbírkového a 135 do odborného fondu, přičemž téměř všechny přírůstky byly získány formou sběru anebo výměnou s jinými knihovnami či s vědeckými a paměťovými institucemi. Z přírůstků lze zmínit regionální publikace o Slezsku a Těšínku (např. z oblasti národopisu a lidové kultury), příp. o Beskydech, dále tituly z dějin obcí a měst (mj. Bílá, Bílsko, Český Těšín, Frýdek, Jablunkov, Opava, Orlová, Ostrava,

Ostravice, Paskov, Staré Hamry, Těrlicko, Těšín, Třinec), regionální beletrii (poezii i prózu), staré tisky a tisky z 19. století (zejména náboženského zaměření), učebnice a řadu periodik včetně soudobých z roku 2022. Do studijního fondu byly pořízeny kromě jiných tři svazky z postupně vydávané série *Velké dějiny země Koruny české*. V loňském roce bylo ve studijní knihovně zaznamenáno celkem 622 návštěv, mezi ně se zařadili zejména studenti, dále odborná i laická veřejnost a zaměstnanci muzea. Zaregistrováno bylo celkem 565 výpůjček. K 31. prosinci 2022 obsahoval elektronický katalog 27 517 záznamů a celkový rozsah fondu činil 32 342 jednotek.

Komunikace s veřejností, propagace muzea

Muzeum Těšínska dlouhodobě spolupracuje s místními, regionálními, krajskými i celostátními médii – televizními a rozhlasovými stanicemi, periodickým tiskem a internetovými portály. Pravidelně jim byly zasílány informace o výstavách, akcích a činnosti MT. Akce byly propagovány v médiích a stejně tak byla bohatá zpětná vazba v podobě reportáží, rozhovorů, pořadů aj.

Na sociálních sítích (Facebook, Instagram, Twitter), Youtube a webových stránkách MT byly zveřejňovány informace jak o činnosti organizace, tak pozvánky na akce, vernisáže, výstavy, příspěvky vztahující se k významným událostem, výročí, sbírkovým předmětům apod. Média často využívala naše sociální sítě

Tradiční uvítání účastníků generální konference ICOM v recepci Historické budovy Muzea Těšínska v Českém Těšíně, 26. srpna 2022, foto Lenka Ježová Bichlerová

jako zdroj informací pro reportáže a rozhovory s našimi odbornými zaměstnanci. Počty sledujících každým rokem stoupají.

V regionálním i celostátním tisku a na internetovém portále byla využita inzerce na akce a publikace či propagace MT. Aktivita byla propagována pomocí plakátů na výlepkových plochách v pěti městech. V roce 2022 pokračovala placená spolupráce s Hitrádiem Orion, internetovým portálem ostravan.cz či cestovním portálem Czechtourismu Kudyznudy.cz.

Po získání ocenění v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis v roce 2021, kdy se projekt rekonstrukce Historické budovy s vybudováním nové expozice umístil na druhém místě v kategorii Počin roku, bylo MT osloveno s nabídkou uspořádání Národního zahájení XVIII. Festivalu muzejních nocí. Akce se konala 20. května 2022 za účasti mnoha hostů z ČR i ze zahraničí, byla propagována celorepublikově mj. v přímých vstupech České televize a rovněž zpětná vazba v podobě ohromného množství reportáží vynesla MT na výsluní.

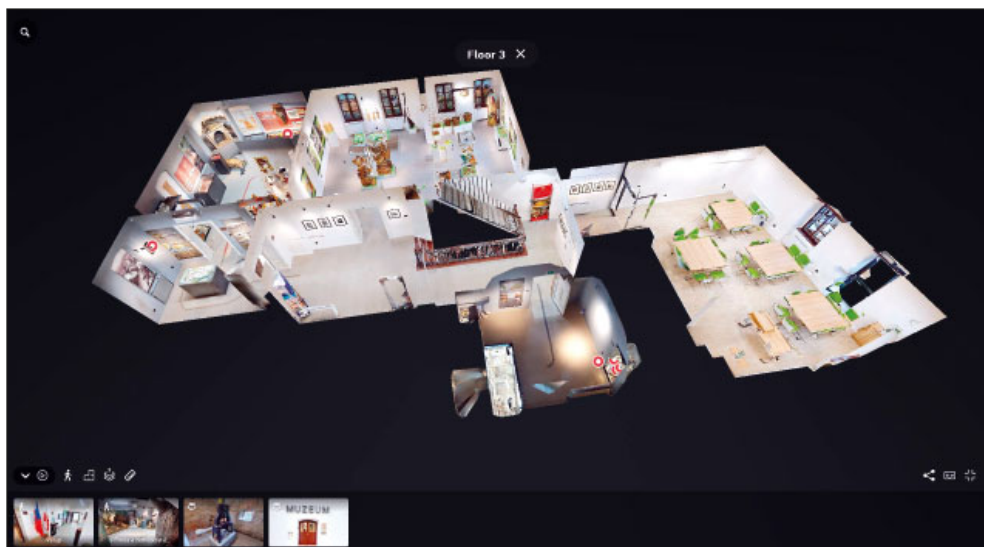
Úspěch v soutěži Gloria musaealis v roce 2020 byl impulsem Českému výboru ICOM,

aby Muzeu Těšínska nabídl možnost být jedním z mála hostitelských českých muzeí, do něhož zavítají účastníci 26. generální konference ICOM, která se konala ve dnech 20.–28. srpna 2022 v Praze. Tato prestižní akce, díky níž jsme v rámci exkurze do Historické budovy hostili muzejníky z Ekvádoru, Texasu, Egyptu, Dánska, Chorvatska apod., pomohla MT dostat se do povědomí muzejníků z celého světa.

Pokračovala spolupráce s regionálními organizacemi a společnostmi – MS Tourism, Regionální radou Třinec, GOTIC aj. Stejně tak pokračovala činnost genealogické poradny, která se i po letech existence těší nebývalému zájmu a která byla v průběhu celého roku intenzivně v médiích zmiňována.

Koncem roku 2022 byla vydána dětská publikace s názvem *Do muzea s Jakubem*, o níž jsme se zmiňovali již výše. Kniha byla přihlášena do Národní soutěže muzeí Gloria musaealis v kategorii Publikace roku. Pro Archeopark byla vydána brožurka *S pastelkami po Archeoparku Chotěbuz-Podobora*, která doplňuje řadu průvodců po památkách po celé ČR a která je určena výhradně dětem. O Muzeu trojmezí bylo natočeno propagační video, jež se zároveň stalo

Virtuální prohlídka Muzea trojmezí dostupná prostřednictvím internetových stránek Muzea Těšínska

přílohou přihlášky do soutěže Gloria musaealis v kategorii Počin roku. Pro Muzeum trojmezí byly zhotoveny mnohé propagační předměty s motivy této pobočky MT.

Obdobně byl pro propagační účely připraven čtvrt hodinový videofilm – sestřih nejvýznamnějších událostí s příznačným názvem *Proměny Muzea Těšínska 2016–2022* (od otevření Vstupní budovy v Archeoparku v roce 2016 přes otevření Historické budovy v Českém Těšíně v roce 2020 a nakonec i otevření Muzea trojmezí v Jablunkově v roce 2022). Film na flash disku je poskytován členům Vědecké a programové rady MT, významným návštěvám a hostům muzea, resp. novinářům.

Dalším propagačním prvkem bylo vytvoření virtuálních prohlídek všech našich poboček, které byly na webových stránkách muzea uvedeny do provozu koncem roku 2022. Postupně budou doplňovány o různé aktivity. Pro Archeopark v Chotěbuzi byla zhotovena aplikace – průvodce po venkovním areálu.

Muzeum Těšínska se podílelo na panelové výstavě Ostravského muzea *Muzeum jde do ulic*

Moravskoslezského kraje, která byla prezentována po různých městech ČR.

Ke každé výstavě a akcím jsou zhotovovány letáky, případně plakáty, některé z akcí byly propagovány na plakátovacích plochách, informace byly zveřejňovány jak v médiích, tak ve zpravodajích měst, veškeré články a rozhovory o MT jsou důsledně dohledávány a umístovány na web MT (<https://www.muzeumct.cz/medias/muzeum-v-mediich>).

Muzeum Těšínska si zajišťuje pravidelnou fotodokumentaci veškerého dění v organizaci, z 95 % si graficky zpracovává letáky a drobné tiskoviny, pořizuje záznamy z akcí, časosběrné snímky. Dodavatelsky zajišťuje natáčení větších akcí a výstav k uložení do vlastního archivu. Grafické studio bylo využito např. při zhotovení polepů výloh zvoucí na *Muzejní noc*.

Pro účinnější propagaci byl zakoupen digitální panel, který je umístěn ve výloze Historické budovy v Českém Těšíně, na němž se pro kolemjdoucí zobrazují informace o našich expozicích, výstavách a akcích pořádaných na jednotlivých pobočkách.

CONTENTS

Volume 66 • 2023 • Number 1

ARTICLES & STUDIES

- 1 **Personalities of Těšín Historiography VIII**
Leopold Jan Šeršík
Janusz Spyra
- 17 **Prof. MUDr. Karel Šulc (1872–1952)**
A Forgotten Chapter in the History of Michálkovice
Robert Musialek
- 25 **How we are doing**
Results of the 2021 Population and Housing Census in the Moravian-Silesian Region in the Nationwide Context
Ludmila Nesládková

MATERIALS

- 39 **Drawings from Těšín Silesia in the Diaries of Henrietta Silva Tarouca-Unwerth, née Skrbenská of Hříště (1824–1890)**
Lenka Nováková

VARIOUS

- 65 Museum of Těšín Silesia in 2022 | Annual Report | *Zbyšek Ondřejka*
- 83 From the Documentation Activities of the Regional Office for the Preservation of Traditional Folk Culture at the Museum of the Těšín Silesia | *Monika Kupková*
- 87 “After Dark...”: A Slightly Different Exhibition | *Jana Glombová – Daniela Podstawková*
- 89 KARVINSKO Map Portal going Back in Time | *Marek Trojak*
- 99 New Palaeontological Discovery in the Meanders of the Odra River | *Martina Uhlářová*
- 97 Grunow – Remote Part of the Property of Baron Jiří Fridrich Bludovský of Dolní Bludovice (1655–1730) | *Jan Paweł Borowski*
- 101 On the Unveiling of a Memorial Plaque Commemorating the 190th Anniversary of the Death of Count Jan Nepomuk Sułkowski in Terezín | *Grzegorz Madaj*
- 118 Commemoration of the 130th Anniversary of the Birth of Jan Železný, an Important Teacher and Silesian Association Activist in Bystřice | *Petr Majer*
- 121 Commemorative Plaque of Staff Sergeant Pavel Tofel (Lieutenant-colonel in Memoriam) in Janovice-Bystrý | *Petr Majer*
- 125 Remaining Faithful to the History of Silesia | On the Anniversary of Irena Korbelářová | *David Pindur*
- 128 ThDr. Herbert Patzelt, B. D., STM (1925–2023) | *Marek Říčan*
- 131 Remembering PhDr. Jaromír Kalus | *Karel Müller*

FROM THE NEW LITERATURE OF (not only) TĚŠÍN SILESIA

- 135 Acta Musei Beskidensis, tom. 11, 2021
- 136 Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku 28, 2021, č. 1–2
- 137 Jež, Radim – Nováková, Lenka – Pindur, David a kolektiv: Vratimov. Jedno město, dva příběhy
- 139 Lisník, Lukáš – Hruboš, Jan: Dobratice. Kapitoly z dějin slezské obce
- 142 Koudelová, Jana – Nitra, Tomáš – Rosová, Romana: Dřevěné stavitelství Palkovic a Myslíku

REDAKČNÍ RADA

PhDr. Karel Bogar
prof. PhDr. Dan Gawrecki, CSc.
dr hab. Waclaw Gojniczek, prof. UŚ
doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.
prof. PhDr. Dušan Janák, Ph.D.
prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.
prof. PhDr. Irena Korbělářová, Dr.
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
PhDr. Karel Müller
doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.
Mgr. Jiřina Veselská

REDAKCE

Odpovědný redaktor: PaedDr. Zbyšek Ondřeka
Výkonný redaktor: prof. PhDr. Rudolf Záček, Dr.
Tajemník redakce: PhDr. Radim Jež, Ph.D.
Redaktoři: Mgr. et Bc. Lenka Nováková, Ph.D.; PhDr. David Pindur, Ph.D.
Jazyková editace: Mgr. Lenka Ježová Bichlerová
Překlad resumé do anglického jazyka: Mgr. Lenka Mandryszová
Grafický návrh: Petr Kwašný, UPGRADE CZ s.r.o., Ostrava
Odevzdáno do tisku: 7. 7. 2023
Vyšlo: 14. 8. 2023
Tisk: PRINTO, spol. s r.o., Ostrava

ADRESA REDAKCE

Muzeum Těšínska, příspěvková organizace, Masarykovy sady 103/19, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 761 216, fax: 558 761 223, IČ: 00305847
e-mail: radim.jez@muzeumct.cz

Články v tomto periodiku jsou recenzovány nezávislými recenzenty.
Časopis je evidován v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za obsah článků zodpovídají autoři.
Při úpravě rukopisu je nutno řídit se pravidly zveřejněnými na adrese: http://www.muzeumct.cz/pokyny_pro_autory/.

Časopis lze zakoupit v pobočkách Muzea Těšínska: v Historické budově Muzea Těšínska v Českém Těšíně,
v Památníku životické tragédie v Havířově-Životičích, v Kotulově dřevěnce v Havířově,
v Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře, v Muzeu trojmezí v Jablunkově a dalších partnerských institucích.

Rozšiřuje vydavatel. Předplatné nebo jednotlivá čísla si lze objednat na výše uvedené adrese či tel. č. 558 761 225.

Vychází dvakrát ročně, cena jednoho výtisku je 140 Kč, celoroční předplatné činí 280 Kč + poštovné.
Členové Klubu Muzea Těšínska získávají časopis v rámci ročního předplatného 380/460 Kč.

Na obálce: Dřevěný erb Skrbenských z Hříště z konce 18. století původně umístěný ve farním kostele Zvěstování Panny Marie
v Ropici, Muzeum Těšínska; kresba Henrietty Silva Tarouca-Unwerth, rozené Skrbenské z Hříště, s vyobrazením kostela
Prozřetelnosti Boží a zámku v Šenově, r. 1843, Moravský zemský archiv v Brně

Identifikační číslo: ISSN 0139-7605
Evidenční číslo MK ČR: E 11319

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní poštou v Ostravě
č. j. 2726/92-P/1 ze dne 30. 11. 1992.

Vydává Muzeum Těšínska, příspěvková organizace zřizovaná Moravskoslezským krajem

www.muzeumct.cz

www.archeoparkchotebuz.cz

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ISSN 0139-7605

9 770139 760007